

กมลศักดิ์

ปีที่ 11 ฉบับที่ 3792 วันพฤหัสบดีที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2555

หน้า 14

กำจัดกาบเปราะ:

เพื่อนรังส

1 ปีกับการลอง ผิดลองถูก

คนงานเรียงถุงบรรจุดินเขื่อนกัมมันต์รังสีไว้บนสนามกีฬาโรงเรียนแห่งหนึ่ง พร้อมขนย้ายไปยังสถานที่เก็บชั่วคราว

ความพยายามคืนชีวิตสู่ชุมชนที่เปราะเปื้อน
กัมมันตภาพรังสีจากวิกฤติโรงไฟฟ้านิวเคลียร์
ฟูกูชิมะ ไคอิจิ เมื่อเกือบ 1 ปีก่อน เพื่อให้
ประชาชนโดยรอบราว 1 แสนคน กลับเข้าบ้านได้
อีกครั้ง ต้องใช้ทั้งงบประมาณมหาศาลและอคทน
กับความไม่แน่นอน ด้วยเพราะการจัดการเปราะ
เปื้อนรังสีบนพื้นที่กว้างใหญ่เช่นนี้ ยังไม่เคยมี
ตัวอย่างความสำเร็จให้เดินตาม คล้ายการทำข้อสอบ
ที่ยังไม่มีคำตอบ ตามการเปรียบเทียบของนายโกชิ

[ต่อหน้าหน้า]

ไอชานะ รัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมญี่ปุ่น แต่ก็ประกาศด้วยว่า ญี่ปุ่นจะไม่ยอมแพ้ ทรายโคที่ยังมีคนต้องการกลับบ้าน ไม่อาจปล่อยให้ดินทิ้งร้างเหมือนกับวิกฤติเชอร์โนบีลเมื่อ 26 ปีก่อนได้

รัฐบาลญี่ปุ่นตั้งงบประมาณ 1.15 ล้านล้านเยน (ประมาณ 4.2 แสนล้านบาท) จนถึงปีงบประมาณ 2557 สำหรับการทำมาความสะอาดรังสีที่อาจใช้เวลายาวนานหลายทศวรรษ

ความไม่แน่นอนและคำถามเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา นายทาคาอิโร วาดานะเบะ หนึ่งในคนงานที่กำลังขุดหน้าดินเปื้อนรังสีให้ได้ความหนา 2 นิ้วออกจากสนามของบ้านหลังหนึ่ง กล่าวว่า พวกเขาไม่แน่ใจว่าควรวัดความหนาของหน้าดินที่จะต้องคัดออกไป 2 นิ้วจากพื้นที่ที่ไม่เสมอกันอย่างไร หรือควรจะทำอย่างไรกับหิมะที่ปกคลุมอยู่บนผิวดิน “พวกเราเจอเจอสถานการณ์ที่ไม่ได้อยู่ในคู่มือเสมอ และสงสัยว่า กำลังทำถูกหรือผิด แต่เพื่อปลอดภัยไว้ก่อน เราเลยเก็บหิมะไว้ในถุงด้วย”

ขยะเปื้อนรังสี 60 ตัน ถูกเก็บไว้ในถุงกันน้ำ 60 ใบ รอการขนย้ายออกจากบ้านหลังนั้น ซึ่งอยู่ในเขตโอนามิ ห่างจากโรงไฟฟ้า 60 กิโลเมตร เป็นหนึ่งในจุดร้อน หรือ “ฮอตสปอต” อันหมายถึงพื้นที่ที่อำนาจรังสีในระดับสูง

ประชาชนในพื้นที่จุดร้อน นอกรัศมี 20 กิโลเมตรจากโรงไฟฟ้า ได้รับคำแนะนำให้ย้ายออก แต่ไม่ใช่คำสั่ง ดังนั้น จึงยังมีประชาชนบางส่วนที่ไม่ได้ย้ายออก

เมื่อที่ดินใหม่ปกคลุมผิวดินเดิมแล้ว วาดานะเบะ อ่านค่ารังสีที่พื้นได้ 0.24 ไมโครซีเวิร์ตต่อชั่วโมง เกือบถึงระดับ 0.2 ตามเป้าหมายและลดลงเหลือ 1 ใน 5 ของระดับแรกเริ่ม แต่มีคำถามต่อไปว่า รังสีจะอยู่ระดับนี้ไปอีกนานเท่าใด คนงานอาจจะต้องกลับมาทำงานซ้ำเติมอีกรอบก็เป็นได้ ยิ่งถ้าเป็นสถานที่ที่เด็กใช้ อาทิจ โรงเรียน สวนสาธารณะหรือสนามเด็กเล่นแล้ว มาตรฐานจะยิ่งเข้มงวดกว่าบ้านและสำนักงาน

คนงานจะเริ่มขจัดทำความสะอาดรังสีอาคารบ้านเรือน ด้วยการล้าง หรือตัดกิ่งก้านต้นไม้ และไถคราดใบไม้มากองรวมกัน จากนั้นทำความสะอาด

รางน้ำ และฉีดน้ำความดันสูงทำความสะอาดหลังคาตามด้วยกำแพงและหน้าต่าง สุดท้ายนำดินใหม่มาคลุมหน้าดินที่ขุดออกไป

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่า การทำความสะอาดที่

เปื้อนรังสีไม่มาก เป็นเรื่องที่เป็นไปได้ แต่สถานที่ที่เปื้อนสูง ยังไม่อาจรับประกันวันหนึ่งสถานการณ์อาจปรับปรุงดีขึ้น แต่หลังจากนั้นอาจกลับมาแยกจากรังสีสะสมบนต้นไม้ภูเขาและพื้นที่อื่นๆ ที่ยังไม่ผ่านการทำความสะอาดชำระล้างส่วน

ใหญ่ดำเนินการอยู่ในพื้นที่ที่เปื้อนรังสีไม่สูงนัก แต่รัฐบาลก็ได้เริ่มโครงการ

นำร่อง 12 เขตใกล้โรงไฟฟ้าที่มีรังสีในระดับสูงแล้ว โดยเดือนธันวาคมที่ผ่านมา บริษัทก่อสร้างใหญ่ๆ และบริษัทอื่นๆ จำนวนหนึ่งได้ทำสัญญากับรัฐบาล ในการทดลองหลากหลายวิธีการเพื่อขจัด

และเก็บขยะกัมมันตรังสี หากวิธีการของเจ้าไหนมีประสิทธิภาพก็จะได้รับเลือกทำความสะอาดจริงจึงในเดือนเมษายน

วิธีการที่ว่ามีตั้งแต่แบบพื้นๆ อันได้แก่ การตักหน้าดิน ใช้น้ำชำระล้าง และขุดผิวดินผิว ไปจนถึงทดลองวิธีการใหม่ เช่น ใช้น้ำสารเคมีขจัดกัมมันตรังสีซีเซียมจากที่ดินทำการเกษตร และใช้น้ำแข็งแห้งขจัดรังสีบนถนนหนทาง กับพื้นผิวดินแข็งอื่นๆ ขณะที่บริษัทโคโนเคิอะ คอนสตรัคชัน กำลังทดลองอุปกรณ์ขุดดินเปื้อนรังสีให้เป็นแผ่นหลังดูความชื้นออกไป

นายคาซุฮากิ อิซิมะ ผู้เชี่ยวชาญด้านรังสี สำนักงานพลังงานปรมาณูญี่ปุ่น ที่กำกับ

ดูแลโครงการนำร่อง ยอมรับว่า ส่วนมากเป็นการลองผิดลองถูก และไม่อาจรับประกันความสำเร็จได้

“ความหมายของการจัดการเปื้อนรังสีคือ การขนย้ายสิ่งเปื้อนรังสีจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเท่านั้น เราทำได้เพียงนำมันออกไปห่างๆ จากผู้คนและพื้นที่อาศัยของพวกเขา แต่ไม่สามารถกำจัดออกไปได้สิ้นเชิง”

นอกจากนี้การหาสถานที่ที่เต็มใจรับเก็บกากรังสีกึ่งกึ่งพิษ ยังเป็นปัญหาใหญ่ รัฐบาลมีแผนจะเริ่มหารือกับผู้นำท้องถิ่นในเดือนมีนาคมนี้ กระทรวงสิ่งแวดล้อมญี่ปุ่นคาดว่า การทำความสะอาดสะอาดรังสี จะทำให้มีดินกัมมันตรังสีไม่ต่ำกว่า 100 ล้านลูกบาศก์เมตร มากพอสำหรับใช้ถมสนามเบสบอล 80 สนาม

ปัจจุบันขยะรังสียังเก็บอยู่ในถุงและฝังอยู่ในหลุมที่ขุดเป็นแถว แต่ในระยะยาวขยะกัมมันตรังสีจะถูกเก็บไว้ในโกดังนาน 30 ปี กระทั่งกัมมันตภาพรังสีซีเซียมสูญสลายครั้งหนึ่ง แต่จากนั้นขยะเหล่านั้นก็จะต้องได้รับการบำบัดและเก็บอย่างปลอดภัยต่อไป โดยใช้เทคโนโลยีที่ขณะนี้ยังไม่ได้รับการพัฒนา ก่อนบรรจุลงในคอนเทนเนอร์ฝังใต้ดินลึก

[10/1000]